

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.пс.н. Майяна Милчева Митевска
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
професионално направление 3.2. Психология
докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“

Автор: Исмини Ангелики Кавелиду

Тема: Емоционалната интелигентност и академичния успех сред братя и сестри с типично развитие и тези със специални образователни потребности

Научен ръководител: Доц. д-р Биляна Йорданова

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-1041 от 07.06.2024 г. на Ректора на Югозападния университет „Неофит Рилски“ (ЮЗУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Емоционалната интелигентност и академичния успех сред братя и сестри с типично развитие и тези със специални образователни потребности“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“. Автор на дисертационния труд е Исмини Ангелики Кавелиду – докторантка в редовна форма на обучение към катедра „Психология“.

Представеният от Исмини Ангелики Кавелиду комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ, включва следните документи:

- молба до Ректора за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;

- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;

Докторантът е приложил 3 броя публикации.

2. Актуалност на тематиката

Докторската дисертация на Исмини Ангелики Кавелиду, озаглавена "Емоционалната интелигентност и академичния успех сред братя и сестри с типично развитие и тези със специални образователни потребности", представлява комплексно изследване на въздействието на емоционалната интелигентност (ЕИ) върху академичните постижения. Изследването е проведено в Югозападния университет "Неофит Рилски" и е особено значимо, тъй като сравнява академичните резултати на братя и сестри с и без специални образователни потребности (СОП), като целта е да се намалят външните променливи чрез използването на братя и сестри като референтна група.

3. Познаване на проблема

Дисертационният труд не само потвърждава значението на емоционалната интелигентност в академичните среди, но и призовава за по-голямо внимание върху развитието на ЕИ в образователните програми. Тя подчертава необходимостта от адаптирани подходи за подкрепа на ученици със специални образователни потребности, осигурявайки им емоционалните инструменти, необходими за академичен и социален успех. Исмини Ангелики Кавелиду е приложила методология и е изработила методика, адекватна на изследваната проблематика. Докторската дисертация на Исмини Ангелики Кавелиду е ценен принос към областите на психологията и образованието. Тя ефективно преодолява пропастта между емоционалната интелигентност и академичния успех, особено сред ученици със специални образователни потребности. Подробният преглед на литературата, надеждната методология и прозорливите изводи я правят значимо академично произведение, което може да информира бъдещите образователни практики и политики.

4. Методика на изследването

Методологията изглежда надеждна, с компаративен подход, който изследва братя и сестри, за да контролира променливи като семейна и социално-икономическа среда. Този иновативен подход увеличава валидността на резултатите чрез минимизиране на потенциални объркващи фактори. Избраната методика на изследване позволява да се постигане поставената цел на дисертационния труд и да се получат адекватни отговори на зададените въпроси и задачи, релевантна е на обекта изследването и на издигнатите хипотези. Методите на изследване кореспондират с целите на дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертацията е добре структурирана и включва увод, три основни глави, заключение, раздел за научни приноси, библиография и приложения. Детайлното изследване е разпределено на 207 страници, подкрепени от 153 научни източници, 73 таблици, 38 фигури и 2 диаграми, което я прави сериозен академичен труд. Прегледът на литературата осигурява исторически контекст за концепцията за ЕИ, проследявайки нейния произход от ранните представи за социалната интелигентност до по-съвременните разбирания. Ключови приноси от теоретици като Питър Саловей, Джон Майер и Даниел Голман са обсъдени. Началната работа на Саловей и Майер през 1989 г., която подчертава ЕИ като отделна от когнитивната интелигентност, служи като основна референция. Популяризацията на ЕИ от Голман чрез неговата книга от 1995 г. също е отбелязана за нейното въздействие върху разширяването на разбирането и приложението на ЕИ в различни области. Целите на дисертацията на Исмини Ангелики Кавелиду са фокусирани върху изследването на връзката между емоционалната интелигентност (ЕИ) и академичния успех при деца с типично развитие и тези със специални образователни потребности (СОП). По-конкретно, основните цели на дисертацията са:

1. Изследване на нивата на емоционална интелигентност сред ученици с типично развитие и на тези със СОП.
2. Оценка на връзката между ЕИ и академичния успех в двете групи.
3. Сравнение на ЕИ и академичния успех между братя и сестри в семейства с деца със СОП и тези с типично развитие.
4. Анализ на влиянието на семейната среда и социално-икономическия статус върху ЕИ чрез образователни и родителски стратегии.

За постигането на поставените цели и проверката на хипотезите, се извеждат логично чрез систематичен преглед на литературата по темата, избор и адаптация на инструменти за измерване на ЕИ и академичния успех, подходящи и за двете групи ученици.

Събраните емпирични данни са обработени с помощта на статистически методи за определяне на връзките между ЕИ и академичния успех. От направения сравнителен анализ са изведени ценни препоръки за подобряване на образователните стратегии и родителски практики, базирани на изводи от изследването.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Посочените публикации в списъка за рецензиране са авторски. Статиите са публикувани в реферирани научни издания. Резултатите, постигнати в дисертацията са намерили приложение в системата на социалните дейности и са използвани в проекти.

7. Автореферат

Представеният автореферат съответства на изискванията и отразява основните тези, направените изводи и научните постижения в дисертационния труд.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Въпреки че дисертацията е подробна и добре изследвана, има области, които биха могли да се разгледат по-детайлно. Например, въпреки че сравнението между братя и сестри контролира определени променливи, би било полезно да се включи по-широк диапазон от екологични фактори, които биха могли да повлияят на ЕИ и академичните постижения. Освен това бъдещи изследвания биха могли да се задълбочат в конкретни интервенции, които ефективно подобряват ЕИ сред ученици със СОП.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Исмини Ангелики Кавелиду **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Психология“ като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Исмини Ангелики Кавелиду в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“.

13.06.2024 г.

Изготвил становището:
проф. д.пс.н. Майяна Митевска

STATEMENT

by Prof. Mayiana Milcheva Mitevska , D.Sc
Plovdiv University "Paisii Hilendarski"

dissertation for the award of the educational and scientific degree "PhD"

in: field of higher education 3. Social, economic and legal sciences

Professional field 3.2. Psychology

Doctoral Programme in Educational and Age Psychology

By: Ismini Angeliki Kavelidou

Subject: Emotional intelligence and academic success among typically developing siblings and those with special educational needs

Research Supervisor: Assoc. Prof. Bilyana Yordanova, PhD

1. Introduction of the procedure and the PhD student

By Order No. RD-1041 of 07.06.2024 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski" (SWU) I have been appointed as a member of the scientific jury for providing the procedure for the defense of the dissertation on "Emotional intelligence and academic success among siblings with typical development and those with special educational needs" for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.2. Psychology, doctoral programme "Pedagogical and Age Psychology". The author of the dissertation is Ismini Angeliki Kavelidou - a full-time PhD student at the Department of Psychology.

The set of paper materials submitted by Ismini Angeliki Kavelidou is in accordance with the Regulations for the Development of the Academic Staff of SWU and includes the following documents:

- a request to the Rector for the disclosure of the dissertation defense procedure;
- CV in European format;
- the minutes of the departmental council relating to the reporting of the readiness to open the procedure and the preliminary discussion of the thesis;

- dissertation;
- abstract;
- list of scientific publications on the subject of the dissertation;
- copies of the scientific publications;
- declaration of originality and authenticity of the attached documents;

The PhD student has attached 3 publications.

2. Relevance of the topic

Ismini Angeliki Kavelidou`s doctoral dissertation, titled "Emotional Intelligence and Academic Success Among Typically Developing Siblings and Those with Special Educational Needs," is a comprehensive study of the impact of emotional intelligence (EI) on academic achievement. The study was conducted at South-west University "Neofit Rilski" and is particularly significant because it compares the academic performance of siblings with and without special educational needs (SEN), with the goal of reducing extraneous variables by using siblings as a reference group.

3. Understanding the problem

This doctoral dissertation not only affirms the importance of emotional intelligence in academia, but also calls for greater attention to the development of EI in educational programs. It highlights the need for tailored approaches to support students with special educational needs, providing them with the emotional tools necessary for academic and social success. Ismini Angeliki Kavelidou has applied a methodology and has developed a methodology adequate to the issues studied. Ismini Angeliki Kavelidou's doctoral dissertation is a valuable contribution to the fields of psychology and education. It effectively bridges the gap between emotional intelligence and academic success, especially among students with special educational needs. The comprehensive literature review, sound methodology, and insightful conclusions make it a significant academic work that can inform future educational practices and policies.

4. Research methodology

The methodology appears robust, with a comparative approach that examines siblings to control for variables such as family and socioeconomic background. This innovative approach increases the validity of the results by minimizing potential confounders. The chosen research methodology allows to achieve the stated aim of the dissertation and to obtain adequate answers to the questions and objectives, it is relevant to the object of study and to the hypotheses put forward. The research methods correspond to the objectives of the dissertation.

5. Description and evaluation of the thesis and contributions

The dissertation is well structured and includes an introduction, three main chapters, a conclusion, a section on scientific contributions, a bibliography and appendices. The detailed study is spread over 207 pages supported by 153 scholarly sources, 73 tables, 38 figures and 2 diagrams, making it a serious academic work. The literature review provides historical context for the concept of EI, tracing its origins from early notions of social intelligence to more contemporary understandings. Key contributions from theorists such as Peter Salovey, John Mayer, and Daniel Golman are discussed. Salovey and Mayer's initial work in 1989, which emphasized EI as separate from cognitive intelligence, serves as a primary reference. Golman's popularization of EI through his 1995 book is also noted for its impact on expanding the understanding and application of EI in various fields. The aims of Ismini Angeliki Cavelidou's dissertation focused on investigating the relationship between emotional intelligence (EI) and academic success in typically developing children and those with special educational needs (SEN). Specifically, the main objectives of the dissertation are:

1. A research on emotional intelligence levels among typically developing and SEN students.
2. Evaluate the relationship between EI and academic success in both groups.
3. Comparison of EI and academic success between siblings in families with children with SEN and those with typical development.
4. Analysis of the impact of family environment and socioeconomic status on EI through educational and parenting strategies.

To achieve the stated goals and test the hypotheses, a logical conclusion is drawn through a systematic review of the literature on the topic, selecting and adapting instruments to measure EI and academic success appropriate for both groups of students.

The empirical data collected were processed using statistical methods to determine the relationships between EI and academic success. Valuable recommendations for improving educational strategies and parenting practices are derived from the comparative analysis based on the study findings.

6. Assessment of the publications and personal contribution of the PhD student

The publications mentioned in the review list are authored. The articles have been published in refereed scientific journals. The results achieved in the dissertation have found application in the system of social activities and have been used in projects.

7. Abstract

The submitted abstract complies with the requirements and reflects the main theses, conclusions and scientific achievements of the dissertation.

8. Suggestions for future uses of the dissertation contributions and results

Although the dissertation is detailed and well researched, there are areas that could be explored in more detail. For example, although the sibling comparison controls for certain variables, it would have been useful to include a wider range of environmental factors that could influence EI and academic achievement. Furthermore, future research could delve deeper into specific interventions that effectively improve EI among students with SEN.

CONCLUSION

The dissertation **contains scientific, scientific and applied results that represent an original contribution to science and meet all** the requirements of the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria (ASDA), the Regulations for the Implementation of the ASDA.

The dissertation shows that the doctoral student Ismini Angeliki Kavelidou **possesses** in-depth theoretical knowledge and professional skills in the scientific specialty of Psychology, **demonstrating** the qualities and skills to independently conduct scientific research.

For the foregoing stated, I confidently give my **positive evaluation** of the research carried out, as represented by the above-reviewed dissertation, abstract, results and contributions, and **propose to the Honourable Scientific Jury to award the degree of Doctor of Education and Science** to Ismini Angeliki Kavelidou in the field of Higher Education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.2. Psychology, doctoral programme in Educational and Age Psychology.

13.06.2024

Drafted the statement:

.....
Prof. Mayiana Milcheva Mitevska, D.Sc